

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๔๙ /๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตภาษีเจริญ
เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

ผู้อุทธรณ์

: นราตรี ออคิส [REDACTED]

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานเขตภาษีเจริญ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้อำนวยการเขตภาษีเจริญ เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้าง หรือต่อเติมอาคารเลขที่ ๒๐๙/๑๔๑ ซอยเพชรเกษม ๒๑ ถนนเพชรเกษม แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘ จำนวน ๓ รายการ ได้แก่

๑. แผนผังบริเวณ
๒. แบบแปลน
๓. ใบอนุญาต หรือผลการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร

สำนักงานเขตภาษีเจริญ มีหนังสือ ที่ กท ๖๐๐๓/๔๔๒๙ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ โดยให้เหตุผลว่านายธนพงศ์ [REDACTED] เจ้าของอาคารดังกล่าวได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตภาษีเจริญ แจ้งว่าไม่อนุญาตให้ผู้ใดคัดลอกข้อมูลข่าวสารของตนเอง สำนักงานเขตภาษีเจริญจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการข้างต้นแก่ผู้อุทธรณ์ได้

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตภาษีเจริญ ประกอบกับข้อข้อให้จัดส่งมา ทั้งได้รับฟัง

คำนิจฉัยที่ สค ๔๙ /๒๕๕๑

คำชี้แจงด้วยว่าจากของผู้แทนสำนักงานเขตภาษีเจริญ และของผู้อุทธรณ์ด้วยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ภริยาของผู้อุทธรณ์ คือ เรือเอกแพทย์หญิง อภิญญา ██████████ ซึ่งมีบ้านตั้งอยู่ข้างเคียง อาคารเลขที่ ๒๐๙/๑๔๑ ซอยเพชรเกษม ๒๑ ได้รับความเดือดร้อนจากอาคารหลังดังกล่าว เนื่องจากมีลักษณะการก่อสร้างที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หลายประการอันอาจก่อให้เกิดภัยนตรายต่อสาธารณะได้ โดยอาคารหลังนี้เป็นอาคาร ๓ ชั้น มีความสูงประมาณ ๑๐ เมตร ซึ่งความสูงของอาคารมากกว่าความกว้างของถนนที่กว้างเพียง ๔ เมตร ตลอดจนมีระยะห่างระหว่างอาคารกับบ้านของภริยาผู้อุทธรณ์ไม่เกิน ๒ เมตร และมีการเจาะช่องหน้าต่างแบบเปิดปิด ภริยาของผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานเขตภาษีเจริญ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยต่อมากลับมาสำนักงานเขตภาษีเจริญได้มีหนังสือที่ กท ๖๐๐๓/๑๒๒๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งแก่ภริยาผู้อุทธรณ์ว่าได้มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารดำเนินการย้ายเครื่องปรับอากาศออกจากด้านข้างอาคาร และปิดช่องหน้าต่าง ช่องระบายอากาศตลอดแนวผนังอาคารทั้งหมดแล้ว ทั้งได้แจ้งให้เจ้าของอาคารแก้ไขอาคารให้ถูกต้องตามแบบแปลนที่ได้ขออนุญาตไว้

ในส่วนข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอนั้น ผู้อุทธรณ์ต้องการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานว่าได้ดำเนินการอนุญาตให้มีการก่อสร้างอาคารหลังดังกล่าวถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และการแก้ไขอาคารตามคำสั่งของสำนักงานเขตภาษีเจริญเป็นไปตามแบบแปลนที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ โดยข้อมูลข่าวสารในส่วนของแบบแปลนนั้น ผู้อุทธรณ์แสดงความประสงค์จะได้เฉพาะแบบแปลนภายนอกอาคารเท่านั้น

สำหรับผู้แทนสำนักงานเขตภาษีเจริญชี้แจงฟังได้ว่า สำนักงานเขตภาษีเจริญได้รับหนังสือร้องเรียนจากภริยาผู้อุทธรณ์ว่าได้รับความเดือดร้อนจากอาคารข้างเคียง เลขที่ ๒๐๙/๑๔๑ ซอยเพชรเกษม ๒๑ สำนักงานเขตภาษีเจริญตรวจสอบแล้วพบว่าอาคารหลังดังกล่าวมีการดัดแปลงอาคารซึ่งไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาต จึงได้ออกคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เจ้าของอาคารดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ต่อมา ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตภาษีเจริญเพื่อขอข้อมูลข่าวสาร ๓ รายการดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเขตภาษีเจริญจึงได้สอบถามด้วยว่าจะไปยังนายอนพงศ์ฯ เจ้าของอาคารที่ถูกร้องเรียน และเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ นายอนพงศ์ฯ ได้มีหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์ให้สำนักงานเขตภาษีเจริญ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของตนเองให้แก่บุคคลใด สำนักงานเขตภาษีเจริญจึงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ เพราะพิจารณาเห็นว่า แบบแปลนการก่อสร้างอาคาร รวมถึงแผนผังอาคารเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งเจ้าของอาคาร

คำวินิจฉัยที่ สค ๔๙ /๒๕๕๑

เป็นผู้ออกแบบและนำมายื่นเพื่อขออนุญาต ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลข่าวสารไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น หากสำนักงานเขตภาษีเจริญเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบอาจมีผลให้เจ้าของอาคารฟ้องร้องดำเนินคดีได้

ต่อมาภริยาผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสำนักงานเขตภาษีเจริญได้มีหนังสือแจ้งให้ภริยาผู้อุทธรณ์ทราบว่าเป็นข้อมูลข่าวสารเดียวกับที่ผู้อุทธรณ์เคยร้องขอและในขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมกันนี้เจ้าพนักงานของสำนักงานเขตภาษีเจริญได้ไปพบภริยาผู้อุทธรณ์ที่บ้านและชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รวมถึงการดำเนินการต่าง ๆ ของสำนักงานเขตภาษีเจริญเกี่ยวกับการดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ไม่ถูกต้องตามแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า แผนผังบริเวณและแบบแปลน เป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารต้องยื่นประกอบคำขอรับอนุญาต ซึ่งเจ้าหน้าที่งานจะเป็นผู้พิจารณาออกใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ อันได้แก่ แผนผังบริเวณ แบบแปลน และใบอนุญาตจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

อีกทั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่าภริยาผู้อุทธรณ์มีบ้านตั้งอยู่ข้างเคียงอาคารเลขที่ ๒๐๙/๑๔๑ และได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างอาคารดังกล่าว ซึ่งตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ มาตรา ๗๓ บัญญัติให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออาคารที่อยู่ใกล้ชิดหรือติดต่อกับอาคารที่มีการกระทำการทำความผิดเกิดขึ้น หรือบุคคลซึ่งความเป็นอยู่หรือการใช้สอยที่ดินหรืออาคารถูกกระทำเทือนเนื่องจากการกระทำการทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น ในการนี้ภริยาผู้อุทธรณ์จึงถือได้ว่าเป็นผู้เสียหาย และผู้อุทธรณ์ในฐานะสามีย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอ แม้ว่าข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว มีเหตุอันสมควรที่จะเปิดเผยแผนผังบริเวณ แบบแปลน และใบอนุญาตก่อสร้างอาคารแก่ผู้อุทธรณ์ เพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิของตนและภริยา แต่เฉพาะแบบแปลนนั้น

หน้า ๔ ใน ๕ หน้า

คำวินิจฉัยที่ ศค ๔๙ /๒๕๕๑

เพื่อมิให้เป็นการรุกแล้วลิขของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เห็นสมควรให้เปิดเผยเฉพาะแบบแปลนภายนอกอาคารในส่วนด้านหน้า และด้านข้างที่ติดกับบ้านของภริยาผู้อุทธรณ์เท่านั้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานเขตภาษีเจริญเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ แต่เฉพาะแบบแปลนให้เปิดเผยเฉพาะแบบแปลนภายนอกอาคารในส่วนด้านหน้า และด้านข้างที่ติดกับบ้านของภริยาผู้อุทธรณ์เท่านั้น

หัวหน้าคณะที่ ๒

(ศาสตราจารย์ ศักดิ์ สนองชาติ)

กรรมการ

(พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย)

กรรมการ

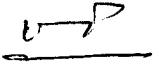
(นางอิตา ครีไฟพรรณ)

กรรมการ

(นายชัยรัตน์ มะประณีต)

หน้า ๕ ใน ๕ หน้า

คำวินิจฉัยที่ สค ๔๔ /๒๕๕๑

(นายพลประโยชน์ ชัยเกียรติ)

กรรมการ

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจำปัจจนีก)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๑